

APSTIPRINĀTS AR LABOJUMIEM
Biznesa vadības koledžas
23.08.2021.
Studiju padomes sēdē. Protokols
Nr. VAD 4-03/23.08.2021

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību

„Biznesa vadības koledža”

Pirmā līmeņa augstākās profesionālās izglītības studiju programma

„Grāmatvedība un finanšu plānošana”

FINANŠU VADĪBAS PRAKSES NOLIKUMS

Rīga
2021

SATURS

SATURS.....	2
1. KOPSAVILKUMS.....	3
2. FINANŠU VADĪBAS PRAKSES ORGANIZĒŠANAS UN NORISES NOTEIKUMI.....	4
3. NORĀDĪJUMI PAR IERAKSTIEM PRAKSES DIENASGRĀMATĀ UN TĀS LIETOŠANU....	6
4. NORĀDĪJUMI PAR PRAKSES UZDEVUMU IZPILDI.....	7
5. FINANŠU VADĪBAS PRAKSES ĪSTENOŠANAS PLĀNS.....	8
6. NORĀDĪJUMI PAR PRAKSES VEIKTO UZDEVUMU ANALIZĒŠANU.....	13
7. PRAKSES VADĪTĀJA ORGANIZĀCIJĀ NOVĒRTĒJUMS.....	13
8. PIELIKUMI.....	14
PIELIKUMI.....	15
1. PIELIKUMS. Prakses atskaites titullapas noformējuma paraugs.....	15
2. PIELIKUMS. Prakses dienasgrāmata.....	16
3. PIELIKUMS. Prakses vadītāja organizācijā novērtējums.....	17
4. PIELIKUMS. Prakses vadītāja atsauksme.....	18
5. PIELIKUMS. Studējošā prakses atskaites vērtēšanas kritēriji.....	19

1. KOPSAVILKUMS

1. Prakses nosaukums:
Finanšu vadības prakse
2. Studiju programmas līmenis:
Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas prakse
3. Studiju programmas nosaukums: Grāmatvedība un finanšu plānošana
4. Kredītpunkti: 8
5. Prakses vadītājs:
Prakses vadītāji tiek norīkoti ar BVK direktora rīkojumu. Praktises vadītāja vārds un kontaktinformācija tiek izsūtīta no Studiju atbalsta centra. Studējošie var konsultēties ar vadītāju un ar Studiju atbalsta centru.
6. Prakses mērķi: ir *sekmēt teorētisko zināšanu pielietošanu praktiskā darbā, kas saistīts ar uzņēmumu finansiālās darbības vadīšanu*, tai skaitā:
  1. veicināt nākamās profesijas kompetenču apgūšanu, nostiprinot pamatiemaņas finansiālās darbības organizēšanā uzņēmumā un tā vadīšanā;
  2. pārbaudīt savu atbilstību, sagatavotību finansiālo jautājumu risināšanā un savu piemērotību izvēlētajai profesijai;
  3. turpināt materiālu savākšanu un uzsākt to apkopošanu, atbilstoši izvēlētajai kvalifikācijas darba tematam un saturam.
7. Prakses uzdevumi:
  1. Raksturot prakses organizāciju un iepazīties ar/analizēt finanšu vadību organizācijā.
    - 1.1. Iepazīties ar iestādes vai uzņēmuma organizatorisko struktūru, finanšu pārvaldes struktūrvienībām un to veiktajām funkcijām.
    - 1.2. Iepazīties ar organizācijas finanšu pārvaldības organizēšanu, uzņēmuma vadības līmeņiem un darbiniekiem, kuri īsteno finanšu vadību organizācijā.
  2. Izpētīt finanšu vadības (pārvaldības) funkcijas organizācijā.
    - 1.1. izstrādāt kritērijus, atbilstoši kuriem tiks veikts finanšu pārvaldības izvērtējums.
    - 1.2. izpētīt finanšu pārvaldības procesu organizācijā.
    - 1.3. izpētīt līdzekļus un to finansēšanas avotu struktūru organizācijā un to pārvaldību (sk. 1. tabulu. Finanšu vadības prakses īstenošanas plāns 2.3. un 2.4. punktu), tādējādi prast orientēties bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina finansiālajos rādītājos, izprast to būtību.

- 1.4. noteikt finansiālā stāvokļa dažādus rādītājus (sk. 1. tabulu. Finanšu vadības prakses īstenošanas plāns 2.5. punktu), prast tos izskaidrot un analizēt, un novērtēt organizācijas finansiālo stāvokli.
  3. Veikt detalizētu finanšu vadības funkciju SVID analīzi.
  4. Apkopot secinājumus un izstrādāt priekšlikumus, nosakot un pamatojot aktuālu finanšu pārvaldības problēmu (*case*), saskaņojot un akceptējot ar prakses vadītāju organizācijā.
8. Prasības kredītpunktu iegūšanai:
1. Prakses atskaite (rakstiskā formā).
  2. Prakses atskaites prezentācija un aizstāvēšana Prakses konferencē (mutiskā formā).

2. FINANŠU VADĪBAS PRAKSES ORGANIZĒŠANAS UN NORISES NOTEIKUMI

1. Vispārīgi noteikumi:

- 1.1. Noteikumi veidoti saskaņā ar Biznesa vadības koledžas (turpmāk tekstā – koledža) Prakses Nolikumu.
- 1.2. Finanšu vadības prakse ir studiju programmas „Grāmatvedība un finanšu plānošana” obligāta sastāvdaļa.
- 1.3. Finanšu vadības prakses ilgums ir 320 stundas (astoņas nedēļas), un tā tiek realizēta studiju programmas 5. semestrī.
- 1.4. Prakses norisi nodrošina:
  - 1.4.1. Prakses nolikums;
  - 1.4.2. Prakses organizēšanas un norises noteikumi;
  - 1.4.3. Finanšu vadības prakses īstenošanas plāns;
  - 1.4.4. Prakses dienasgrāmata;
  - 1.4.5. Prakses uzdevumi;
  - 1.4.6. Prakses vadītājs koledžā.
- 1.5. Prakses vietu studējošais parasti izvēlas patstāvīgi. Prakses vieta var būt jebkuras nozares iestāde vai uzņēmums. Izvēloties prakses vietu, jāņem vērā prakses uzdevumi un to izpildīšanas iespējas. Ja studējošais strādā, par prakses vietu var tikt apstiprināta viņa darbavieta. Prakses vietai ir jānozīmē studējošā prakses vadītājs organizācijā.

- 1.6. Studējošā pienākums ir ne vēlāk kā līdz noteiktajam datumam iesniegt Prakses līgumu ar prakses vietu (3 eksemplāri) koledžas studiju atbalsta centrā. Līgumam jābūt ar norādītu prakses vadītāja prakses vietā kontaktinformāciju un parakstītam.
- 1.7. Ja studējošam nav reālas prakses vietas, vai viņš ir darba meklētāja statusā, prakses vietu viņam nodrošina Biznesa vadības koledža. Šajā gadījumā studējošā pienākums ir līdz noteiktajam datumam pirms prakses sākums iesniegt koledžas direktoram iesniegumu ar lūgumu nodrošināt prakses vietu.
- 1.8. Prakses laikā studējošam ir tiesības konsultēties ar prakses vadītāju koledžā. Prakses vadītājs konsultē studējošo arī par prakses atskaites izveidošanu, kā arī novērtē prakses programmas izpildes un Prakses atskaites kvalitāti.
- 1.9. Prakses vietu un vadītāju apstiprina programmas direktors.

2. Prakses norise:

- 2.1. Prakses laika studējošais gūst priekšstatu par finanšu vadības prakses organizēšanas procesiem. Finanšu vadības prakses laikā studējošais attīsta vērošanas, datu un informācijas apkopošanas un analīzes prasmes, kā arī gūst priekšstatu par uzņēmuma finanšu resursu veidošanos, to izvietojumu un to vadības procesiem, to vietu un sakarību ar pārvaldes darba nodrošinājumu. Studējošā uzdevums ir vērot, izprast un analizēt saimniecisko un finansiālo darījumu norisi.
- 2.2. Par prakses gala rezultātu ir uzskatāmas šādas studējošā zināšanas un prasmes:
  - iestādes vai uzņēmuma kopējās vadīšanas, tajā skaitā finanšu vadības organizatorisko pamatprincipu pārzināšana.
  - prasme novērtēt uzņēmuma saimnieciskās un finansiālās darbības kopsakarības.
  - prasme novērtēt uzņēmuma finansiālo resursu avotus un to izvietojumu.
  - prasme novērtēt pašu kapitāla un ārējo resursu lomu uzņēmuma attīstības nodrošināšanā.
  - zināšanas par efektīvu uzņēmumu aktīvu struktūras veidošanu.
  - spējas analizēt uzņēmuma ieņēmumu un izdevumu veidošanās procesu un to ietekmējošos faktoros.
  - prasme novērtēt uzņēmuma peļņas lielumu un tā sadales procesa efektivitāti.
  - spējas konstatēt iespējamās finansiālās darbības riskus un prasme piedāvāt risinājumus riska novēršanai.

3. Prakses rezultāti:

- 3.1. Visas prakses laikā veiktās aktivitātes, iegūtās prasmes un zināšanas ir jāatspoguļo prakses dienasgrāmatā, kas ir jānoformē pēc Izglītības un zinātnes ministrijas apstiprināta parauga (sk. 2. pielikumu. Prakses dienasgrāmata). Prakses dienasgrāmatā veicamie ieraksti 320 stundu apjomā (8KP).
- 3.2. Prakses noslēgumā studējošais iesniedz koledžā Prakses atskaiti, kas satur šādus dokumentus (titullapas noformēšanai paraugu sk. 1. pielikumā):
  - 3.2.1. Prakses veikto uzdevumu analīze (atbilstoši 1. tabulā rakstītajam „Finanšu vadības prakses plānam”), (sīkāk 4., 5. un 6. punktā un attiecīgajos pielikumos);
  - 3.2.2. Prakses dienasgrāmatu (sīkāk 3. punktā un 2. pielikumā);
  - 3.2.3. Prakses vadītāja organizācijā novērtējumu (sīkāk 7. punktā);
  - 3.2.4. Prakses atskaites pielikums (sīkāk 8. punktā).
- 3.3. Prakses noslēgumā studējošie prezentē prakses rezultātu prakses konferencē (mutiskā formā, līdz 10 minūtēm katram studējošajam, izmantojot izdales un/vai uzskates materiālus).

4. Vērtēšanas kritēriji:

- 4.1. Studiju laikā apgūto teorētisko zināšanu pielietojums prakses uzdevumu realizācijā.
- 4.2. Individuāla pieeja prakses projektu izstrādē un uzdevumu izpildē.
- 4.3. Atbilstošas informācijas ieguves metodes izvēle (var izmantot jau izstrādātas metodes, var pats izstrādāt metodi, tomēr metodes izvēle ir jāsaskaņo ar prakses vadītāju koledžā).
- 4.4. Iegūto datu apstrādes korektums, secinājumu precizitāte.
- 4.5. Personīgā viedokļa paušana, secinājumu, ieteikumu argumentācija.
- 4.6. Detalizētāki vērtēšanas kritēriji ir pievienoti 5. Pielikumā: Studējošā prakses atskaites vērtēšanas kritēriji.

3. NORĀDĪJUMI PAR IERAKSTIEM PRAKSES DIENASGRĀMATĀ UN TĀS LIETOŠANU

- 3.1. Studējošā prakses dienasgrāmata (turpmāk – dienasgrāmata) paredzēta Finanšu vadības prakses laikā veikto aktivitāšu uzskaiti (sk. 2. pielikumu).
- 3.2. Ierakstus dienasgrāmatas kolonnā „Izpildītā darba / veiktās aktivitātes īss raksturojums” veic studējošais saskaņā ar Finanšu vadības prakses norises plānu (sk.1. tabulu).
- 3.3. Izglītojamā pienākumos ietilpst:
  - 3.3.1. savlaikus rūpēties par nepieciešamo ierakstu veikšanu dienasgrāmatā un tās saglabāšanu.

3.3.2. pēc pieprasījuma uzrādīt dienasgrāmatu prakses vadītājam no koledžas vai personai, kas to aizstāj.

3.4. Kolonnā „Patērētais laiks stundās” jānorāda kopējais prakses vietā pavadītais laiks stundās, ko norāda kā pilnas (veselas) stundas (t.i. bez minūtēm). Prakses kopējais laiks ir 320 stundas.

3.5. Aizpildītā Prakses dienasgrāmata jā saglabā līdz prakses beigām un pēc tam jāiesniedz Biznesa vadības koledžā kā Prakses atskaites sastāvdaļa.

3.6. Studējošais var paplašināt šo tabulu pēc nepieciešamības, lai atspoguļotu tajā visas praksē pavadītās stundas. Katrai prakses dienai / aktivitātei tabulā jābūt ierakstītai atsevišķā rindiņā.

4. NORĀDĪJUMI PAR PRAKSES UZDEVUMU IZPILDI

4.1. Prakses uzdevumi:

4.1.1. Iepazīties ar iestādes vai uzņēmuma organizatorisko struktūru, finanšu pārvaldes struktūrvienībām un to veiktajām funkcijām.

4.1.2. Iepazīties ar uzņēmumu finanšu saimnieciskās darbības veidošanas pamatprincipiem. Noskaidrot finanšu attiecību veidošanās tiesisko un normatīvo bāzi.

4.1.3. Iepazīties ar uzņēmuma finanšu vadības un finanšu regulēšanas metodēm. Analizēt uzņēmuma finansiālo stāvokli.

4.1.4. Noskaidrot un analizēt uzņēmuma finanšu resursu veidošanās avotus – pašu un piesaistītos līdzekļus.

4.1.5. Pārzināt uzņēmuma ieņēmumu un izdevumu struktūru. Novērtēt peļņas veidošanās procesu un peļņas sadali. Analizēt iespējamās finansiālās darbības riskus un to pārvaldību.

4.1.6. Izvērtēt finanšu vadības mehānisma (pārvaldības) elementus un noteikt uzņēmuma stiprās un vājās puses, iespējas un draudus finanšu pārvaldībā.

4.2. Detalizēti uzdevumu veikšanas soļi aplūkoti šī dokumenta Finanšu vadības prakses īstenošanas plānā 1. tabulas 3. kolonnā „Detalizēts aktivitātes /uzdevumu apraksts”/ Studējošie drīkst jebkuras aktivitātes izdarīt citā secībā un citos laikos, kā arī drīkst veikt papildus aktivitātes (ja kādu uzdevumu prakses vietā nav iespējams veikt, to var aizstāt ar citu, brīvi izvēlētu, prakses tēmai atbilstošu uzdevumu.

5. FINANŠU VADĪBAS PRAKSES ĪSTENOŠANAS PLĀNS

1.tabula. Prakses īstenošanas plāns

Nr.	Prakses aktivitāte / uzdevums	Detalizēts aktivitātes / uzdevumu apraksts	Sagaidāms rezultāts	Pievienojamie dokumenti (rakstiski, kopā ar prakses atskaiti)	Metodes
1	2	3	4	5	6
	Izvēlēties uzdevumu izpildīšanai piemērotākās informācijas iegūšanas metodes	<p>Izvēlaties/izstrādājat katra uzdevuma izpildei atbilstošu metodi. Sastādiat intervijas/aptaujas jautājumus. Definējiet kritērijus, kurus novērosiet, ja izmantojat novērošanas metodi. Definējiet dokumentu analīzes kritērijus u.c.</p> <p>Lai izpildītu šo uzdevumu un izvēlētos piemērotāko metodi, ir detalizētāk jāiepazīstas ar praksē veicamajiem uzdevumiem.</p> <p>Izvēlētās pētījuma metodes ir jāsaskaņo ar prakses vadītāju koledžā.</p>	<p>Ir izvēlēta katra uzdevuma izpildei piemērotākā metode (ievietot Ievadā tabulas veidā)</p> <p>Ir izveidoti novērojumu protokoli, interviju jautājumi, aptauju jautājumi, novērtēšanas kritēriji u.c.</p> <p>Katrā apakšnodaļā ir norādīta konkrētā uzdevuma izpildei izvēlēta informācijas ieguves metode.</p>	<p>Pielikumā:</p> <p>1) intervijas jautājumi;</p> <p>2) novērojuma protokoli;</p> <p>3) aptaujas jautājumi;</p> <p>4) dokumentu analīzes kritēriji;</p> <p>5) mājas lapas analīzes kritēriji;</p> <p>6) rezultātu apkopojumi;</p> <p>7) u.c.</p>	<p>Var izmantot šādas metodes:</p> <p>Intervija</p> <p>Dokumentu analīze</p> <p>Novērojums</p> <p>Aptauja</p> <p>Mājas lapas analīze</p> <p>Sekundāro datu analīze (uzņēmuma datu bāze)</p>
1.	Raksturot prakses organizāciju un iepazīties ar/analizēt finanšu vadību organizācijā				
1.1.	Raksturot prakses uzņēmumu/ organizāciju/ iestādi	<p>1) Iepazīstieties ar organizāciju un izveidojiet savas prakses organizācijas aprakstu: īsi raksturojiet organizācijas darbības nozari, attīstības vēsturi un plānus, vietu un lomu Latvijas un starptautiskajos tirgos, sasniegumus nozarē un perspektīvas – t.i., parādiat organizācijas unikalitāti, tās īpašās vērtības, kas atšķir šo organizāciju no citām; sadarbības partnerus.</p> <p>Aprakstiet uzņēmuma izvēlētās uzņēmējdarbības</p>	<p>Organizācijas apraksts – 1,5-4 lpp.:</p> <p>1) īss organizācijas raksturojums;</p> <p>2) attīstības vēsture un nākotnes mērķi;</p> <p>3) darbības forma un tiesiskie aspekti</p> <p>3) Organizācijas</p>	<p>Pielikumā jāpievieno: organizācijas struktūrshēma.</p>	<p>Intervija</p> <p>Dokumentu izpēte</p> <p>Organizācijas mājas lapas izpēte</p>

		tiesisko formu, īpašuma formu, darbības veidu. Iepazīstieties ar uzņēmuma statūtiem. Nosauciet galvenos uzņēmuma darbību raksturojošos rādītājus kā struktūrvienības, filiāles vai nodaļas, darbinieku skaitu, apgrozījumu, aktīvu lielumu, peļņu u.c. Noformējiet shematisku uzņēmuma organizatorisko struktūru.	struktūra		
2.	Izpētīt finanšu vadības (pārvaldības) funkcijas organizācijā. Apgūt un/vai pilnveidot profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences finanšu vadībā un finanšu rādītāju analizē un to interpretācijā				
2.1.	Izpētīt finanšu vadības funkciju	Izstrādājiet kritērijus, atbilstoši kuriem izvērtēsiet finanšu pārvaldības funkcijas, izvelaties kritēriju novērtēšanas sistēmu (piemēram: 1) atbilst/daļēji atbilst/neatbilst vai 2) tiek realizēts pilnībā/tiek realizēts daļēji/netiek realizēts vai 3) skala no 1-5, kur paši raksturojat, ko nozīmē 1,2,3 u.t.t.	Apraksts 3-5 lpp. Ir izveidota tabula ar novērtēšanas kritērijiem. Katrs kritērijs ir novērtēts, atbilstoši studējošā izvēlētajai vērtēšanas sistēmai. Tabula ir ievietota Pielikumā. Darbā, analizējot finanšu pārvaldības elementus vai pēc nepieciešamības - atsaucamies uz konkrēto Pielikumu.	Pielikumā jāpievieno, ja teksta sadaļā nav pievienota vai tā ir par lielu: tabula, kurā ir finanšu pārvaldības elementu izvērtēšanas kritēriji un šo kritēriju novērtējums.	Pašu izveidota kritēriju novērtēšanas sistēma
2.2.	Izpētīt finanšu vadības procesu organizācijā	Aprakstiet organizācijas finanšu pārvaldības organizēšanu, uzņēmuma vadības līmeņus. Noskaidrot, kuri darbinieki īsteno finanšu vadību vai finanšu pārvaldības funkcijas, kāda ir šo darbinieku vieta un loma uzņēmuma darbības nodrošināšanā, tā pienākumi un atbildība prakses uzņēmumā. Izziniet viņu viedokli par finanšu vadības mērķiem un uzdevumiem, aktuālajām problēmām, to risinājumiem organizācijā. Aprakstiet prakses uzņēmumā pielietotos finanšu vadības elementus: finanšu vadības metodes, finanšu regulēšanas metodes, kādi pastāv tiesiskie un normatīvie	Apraksts 2-3 lpp. Ir izveidota finanšu vadības shēma vai tabula. Aprakstīts uzņēmuma kopējās darbības plānošanas mehānisms. Raksturota saimniecisku un finansiālu lēmumu pieņemšanas shēma.	Pielikumā jāpievieno, ja teksta sadaļā nav pievienota vai tā ir par lielu: Tabula vai shēma, kurā ir finanšu vadības procesi	Intervija Dokumentu analīze Procesu karte

		nodrošinājumi un informatīvie avoti, veidojiet finanšu vadības procesu shēmas. Novērtējiet izmantoto finanšu vadības metožu pamatojumu, normatīvā nodrošinājuma nepieciešamību.			
2.3.	Izpētīt un analizēt organizācijas līdzekļus un to finansēšanas avotus	Aprakstiet organizācijas līdzekļu un to finansēšanas avotu struktūru un pārvaldību pa grupām: 1. Ilgtermiņa ieguldījumi 2. Apgrozāmie līdzekļi 3. Pašu kapitāls 4. Saistības Veidojiet par katru grupu atsevišķu nodaļu, norādot to struktūru un to dinamiku 3 gadu periodā, analizējiet iegūto informāciju, aprakstošā un grafiskā veidā. Izmantojiet horizontālo analīzes un vertikālo analīzes metodi. Norādiet, vai pastāv kādu grupu īpaša pārvaldības metodika uzņēmumā, piemēram, krājumu vai debitoru pārvaldība, vai debitoru kredītlimitu noteikšana. Veidojiet detalizētāku analīzi prakses uzņēmuma būtiskākajām aktīvu un pasīvu grupām.	Apraksts katrai līdzekļu un to finansēšanas avotu grupai 3-4 lapas, kopā 12-16 lapas. Ir sagatavota tabula ar līdzekļu un to finansēšanas avotu struktūru un dinamiku pa gadiem. Sniegts būtiskāko līdzekļu pārvaldības apraksts/mehānisms organizācijā.	Pielikumā pievienojama organizācijas bilance vai gada pārskats.	Dokumentu analīze, izpēte Sekundāro datu analīze (uzņēmuma datu bāze)
2.4.	Raksturot uzņēmuma ieņēmumus un izdevumus	Nosaučiet galvenos ieņēmumu posteņus. Novērtējiet uzņēmuma ieņēmumu struktūru un tās izmaiņu tendences. Kādi faktori varētu ietekmēt uzņēmuma ieņēmumu palielināšanos. Nosaučiet galvenos izdevumu posteņus. Novērtējiet izdevumu struktūru. Novērtējiet vai uzņēmumā ir konstatēta neefektīva līdzekļu izmantošana. Nosaučiet kādi faktori varētu ietekmēt uzņēmuma izdevumu samazināšanos. Parādiet ieņēmumu un izdevumu dinamiku pa līdz pēdējiem trīs gadiem.	Apraksts 2-4 lapas. Ir sagatavota tabula ar ieņēmumu un izdevumu struktūru un dinamiku pa gadiem.	Uzņēmuma Peļņas vai zaudējumu aprēķins par pēdējiem gadiem	Sekundāro datu analīze (uzņēmuma datu bāze)
2.5.	Analizēt organizācijas finansiālo situāciju	Aprēķināt organizācijas finanšu rādītājus (koeficientu) šādās kategorijās: 1. Rentabilitātes rādītāji 2. Likviditātes rādītāji 3. Stabilitātes rādītāji	Apraksts katrai finanšu rādītāju grupai 3-4 lapas, kopā 15-20 lapas.		Sekundāro datu analīze (uzņēmuma datu bāze)

		<p>4. Aprites rādītāji 5. Tīrā apgrozāmā kapitāla rādītājs</p> <p>Veidojiet par katru grupu atsevišķu nodaļu, norādot rādītāju dinamiku 3 gadu periodā, analizējiet iegūto informāciju, aprakstošā un grafiskā veidā, sniedziet to interpretāciju – ko tie nozīmē prakses uzņēmuma darbībai. Sniedziet informāciju par finanšu analīzes un katra rādītāja lomu prakses uzņēmuma finansiālās situācijas raksturošanā.</p> <p>Izanalizējiet šo rādītāju dinamiku un veiciet attiecīgus secinājumus par uzņēmuma finansiālo stāvokli.</p>			
2.5.1.	Novērtēt uzņēmuma finansiālās darbības rezultātus	<p>Rentabilitātes rādītāji. Raksturojiet peļņas veidošanās procesu uzņēmumā. Novērtējiet peļņas lielumu pēdējos gados, nosakiet tās dinamiku. Aprēķiniet rentabilitātes rādītājus par pēdējiem gadiem. Izvērtējiet vai uzņēmums nosaka atsevišķu izstrādājumu vai pakalpojumu rentabilitāti.</p> <p>Noskaidrojiet vai uzņēmums veic savas operatīvās darbības analīzi. Aprēķiniet organizācijas pašu kapitāla atdeves (ROE) un aktīvu atdeves (ROA) rādītājus par pēdējiem gadiem un izanalizējiet šo rādītāju dinamiku. Nosauciet no kādiem faktoriem ir atkarīgi šie divi rādītāji.</p>	Apraksts 2-4 lpp Aprēķinātus rādītājus apkopot tabulā un attēlot grafiski pa gadiem		Sekundāro datu analīze (uzņēmuma datu bāze)
2.5.2.	Novērtēt uzņēmuma maksātspēju	<p>Likviditātes rādītāji. Raksturojiet uzņēmuma likviditāti. Noskaidrojiet kādus likviditātes rādītājus uzņēmumā nosaka. Novērtējiet vai uzņēmumā pēdējos gados ir bijušas problēmas ar saistību izpildes nodrošināšanu.</p>	Apraksts 2-4 lpp Aprēķinātus rādītājus apkopot tabulā un grafiski pa gadiem	-	Sekundāro datu analīze (uzņēmuma datu bāze)
2.5.3.	Novērtēt uzņēmuma finansiālo stāvokli	<p>Stabilitātes rādītāji. Novērtējiet uzņēmuma finansiālās neatkarības un finansiālās atkarības koeficientus. Izanalizējiet šo rādītāju dinamiku un veiciet attiecīgus secinājumus par uzņēmuma finansiālo stāvokli.</p>	Apraksts 2-4 lpp Aprēķinātus rādītājus apkopot tabulā un grafiski pa gadiem	-	Sekundāro datu analīze (uzņēmuma datu bāze)

2.5.4.	Novērtēt uzņēmuma resursu izmantošanas efektivitāti	Aktivitātes rādītāji. Noskaidrojiet vai uzņēmums veic savas operatīvās darbības aprites cikla analīzi. Aprēķiniet organizācijas apgrozāmo līdzekļu aprites rādītājus par pēdējiem gadiem un izanalizējiet šo rādītāju dinamiku. Interpretējiet iegūtos aprites rādītājus un noskaidrojiet to saikni ar citiem finanšu rādītājiem. Izvērtējiet prakses uzņēmuma finanšu ciklu.	Apraksts 1-2 lpp. Aprēķinātus rādītājus apkopot tabulā un grafiski pa gadiem	-	Sekundāro datu analīze (uzņēmuma datu bāze)
2.5.5.	Novērtēt uzņēmuma tīro apgrozāmo kapitālu	Tīrā apgrozāmā kapitāla rādītājs. Aprēķiniet organizācijas tīrā apgrozāmā kapitāla rādītāju par pēdējiem 3 gadiem. Izvērtējiet tā tendenci un raksturojiet to uzņēmuma finansiālā stāvokļa kontekstā.	Apraksts 1-2 lpp. Aprēķinātus rādītājus apkopot tabulā un attēlot grafiski pa gadiem.		Sekundāro datu analīze (uzņēmuma datu bāze)
3.	Veikt detalizētu finanšu pārvaldības SVID analīzi.	Iepazīties ar literatūru par SVID analīzes veikšanas principiem. Analizēt visu prakses laikā iegūto informāciju atbilstoši veiktajiem prakses uzdevumiem un izvietot SVID analīzes matricā.	Organizācijas finanšu pārvaldības SVID analīze (2-3 lpp.): SVID analīzes rezultātu skaidrojums; analīze.		SVID analīze
4.	Apkopot secinājumus un izstrādāt priekšlikumus: t.sk noteikt un pamatot aktuālu finanšu pārvaldības problēmu (<i>case</i>), saskaņojot un akceptējot ar prakses vadītāju organizācijā.	Apkopojiet 5-10 galvenos secinājumus par prakses mērķi un uzdevumu izpildi, prakses laikā gūtās atziņas, secinājumus, izvirziet priekšlikumus finanšu pārvaldības optimizācijai, uzlabošanai, pilnveidošanai. Akcentējiet pozitīvās un negatīvās lietas, ar kurām saskārāties prakses laikā. Uzsveriet savu ieguvumu! Izveidojiet aktuālās finanšu pārvaldības problēmas pamatojumu, ko plānojat turpmāk pētīt.	Secinājumi, priekšlikumi, problēmas pamatojums (kopā 1-2 lpp.).		Problēmas pamatojuma intervija
5.	Projekta prezentācija	Sagatavojiet prezentācijas shēmu. Izveidojiet savas runas struktūru, atzīmējiet galvenās tēzes, ieskicējiet runas ievadu un nobeigumu. Apsveriet, kādus uzskates līdzekļus izmantosiet sava projekta prezentēšanā.	-	-	

6. NORĀDĪJUMI PAR PRAKSES VEIKTO UZDEVUMU ANALIZĒŠANU

6.1. Analīzes apjoms ir norādīts 1. tabulā, atbildēm uz zemāk minētajiem jautājumiem jābūt pietiekami detalizētām. Tas nozīmē, ka cilvēks, kas nav piedalījies praksē, lasot Prakses atskaiti, spētu saprast, ko un kā studējošais darījis. Tādēļ analizē un pielikumos jāietver atbildes uz sekojošiem jautājumiem:

6.1.1. prakses mērķis un uzdevumi;

6.1.2. prakses vietas (organizācijas) apraksts, kā notika tās izvēle;

6.1.3. apraksts par katra 1. tabulā norādītā uzdevuma izpildi (katra uzdevuma izpildes aprakstam var veltīt atsevišķu nodaļu vai apakšnodaļu);

6.1.4. secinājumi un priekšlikumi.

6.2. Prakses atskaite ir jānoformē atbilstoši „NORĀDĪJUMIEM STUDĒJOŠO RAKSTVEIDĀ IZSTRĀDĀJAMO DARBU NOFORMĒŠANAI”.

6.3. Prakses atskaite pirms aizstāvēšanas jāiesniedz elektroniski koledžas noteiktajā datumā vienā dokumentā (iekļaujot pielikumus, prakses dienasgrāmatu un prakses vadītāja organizācijā novērtējumu.

7. PRAKSES VADĪTĀJA ORGANIZĀCIJĀ NOVĒRTĒJUMS

7.1. Šis Prakses atskaites sadaļas mērķis ir dot iespēju prakses vadītājam konkrētajā organizācijā novērtēt studējošā sniegumu un darbību prakses laikā.

7.2. Novērtējot studējošā veikumu, prakses vadītājs organizācijā ņem vērā šādus aspektus:

7.2.1. Kas tika paveikts prakses laikā;

7.2.2. Stiprās puses jeb veiksmes, to cēloņi;

7.2.3. Vājās puses jeb neveiksmes, kas turpmāk jāņem vērā un jāuzlabo, to cēloņi.

7.3. Prakses vadītāja organizācijā novērtējuma veidlapu sk. 3. pielikumā.

8. PIELIKUMI

8.1. Prakses pielikumu, kas pievienoti prakses atskaitei mērķis ir sniegt uzskatāmus pierādījumus par prakses īstenošanas gaitu.

8.2. Studējošais prakses atskaitē pielikumu veidā pievieno visus pierādījumus, kas apliecina prakses uzdevumu īstenošanas gaitu.

8.3. Detalizētu informāciju par pielikumos pievienojamajiem pierādījumiem sk. šī dokumenta 5. nodaļā, 1. tabulas „Finanšu vadības prakses īstenošanas plāns” 5. kolonnā „Pievienojamie dokumenti”.

PIELIKUMI

1. PIELIKUMS. Prakses atskaites titullapas noformējuma paraugs

BIZNESA VADĪBAS KOLEDŽA

Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma
“Grāmatvedība un finanšu plānošana”

VĀRDS (I), UZVĀRDS (I)

Finanšu vadības prakses atskaite

Prakses vadītājs

_____

Akadēmiskais amats

_____

Zinātniskais /
akadēmiskais grāds

_____

Vārds, uzvārds

RĪGA 20__

3. *PIELIKUMS. Prakses vadītāja organizācijā novērtējums***Prakses vadītāja organizācijā****NOVĒRTĒJUMS**

par _____ praksi
(vārds, uzvārds, personas kods)

(prakses vietas nosaukums)

laikā no _____ līdz _____

Kompetences rādītāji	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Precīza, kvalitatīva prakses uzdevumu izpilde										
Uzdevumu izpildei nepieciešamās zināšanas										
Prasme izmantoto zināšanas praksē										
Patstāvība un atbildība uzdevumu izpildē										
Radoša pieeja uzdevumu izpildē										
Iniciatīva uzdevumu/darba pienākumu izpildē, ieteikumu izstrādē										
Prasme sadarboties ar prakses vadītāju										
Prasme sadarboties ar kolēģiem										
Prasme analizēt savu darbu/uzdevumu izpildi										
Prakses galīgais vērtējums										

Novērtējums studējošā konkurētspējai darba tirgū:

- Augsts
 Vidējs
 Zems

Aktualitāte:

Tuvāko gadu laikā būs pieprasījums pēc studiju programmas speciālistiem?

- Jā
 Nē
 Cits viedoklis _____

Ieteikumi koledžai studiju programmas pilnveidei:

Prakses vadītājs/-a _____ (paraksts)

20__ . gada _____

4. *PIELIKUMS. Prakses vadītāja atsauksme**

**Biznesa vadības koledžas prakses vadītāja
ATSAUKSME**

par _____praksi
(vārds, uzvārds, personas kods)

_____
(organizācijā)

laikā no _____ līdz _____

Vērtējums _____
_____
_____
_____

Piezīmes un ieteikumi _____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Prakses vadītājs/-a _____ (paraksts)

20__ . gada _____

* Biznesa vadības koledžas prakses vadītāja atsauksme prakses atskaitei tiek pievienota vēlāk, pēc atskaites iesniegšanas koledžā.

5. PIELIKUMS. Studējošā prakses atskaites vērtēšanas kritēriji

Studējošā sniegums tiek vērtēts 10 ballu skalā, kur:

Nav/vai neatbilst 1-4 balles - uzdevums nav izpildīts vai ir izpildīts ļoti vāji (iegūto datu /informācijas apraksts neloģisks, pretrunīgs, nav izmantota atbilstoša metode, nav analīze, nav datos balstīti secinājumi, priekšlikumi)

Daļēji atbilst 5-6 balles: ir iegūto datu /informācijas apraksts, nav analīze (vai analīze ir nepilnīga), nav secinājumi, ieteikumi pilnveidei (vai tie ir nepamatoti un nekorekti).

7-8 balles: ir iegūto datu /informācijas apraksts, analīze, izteikti secinājumi un ieteikumi pilnveidei, tomēr ir atsevišķi trūkumi un nepilnības.

Pilnībā atbilst 9-10 balles: ir iegūto datu /informācijas apraksts, analīze, izdarīti secinājumi un izstrādāti priekšlikumi/vai izstrādāti dokumenti (sistēma), atbilst noformēšanas prasībām, ir ievērots sadarbības grafiks, u.c. Izvēlēta pētīšanas metode, analīze, secinājumi, ieteikumi pilnveidei, izstrādātie dokumenti ir korekti, pamatoti, piemēroti konkrētajai prakses uzņēmuma specifikai.

Vērtējot prakses atskaites apakšnodalu saturu, prakses vadītājs ņem vērā, vai tajā ir:

- 1) Viens līdz 3-5 teikumi teorija par jēdzienu (piemēram, kas ir finanšu vadība (pārvaldība)), ar pareizi noformētu atsauci (atsaucēm) un avotu/ literatūras sarakstā norādītu avotu/literatūru.
- 2) Norādīta metodes, ar kādu objekts tiks pētīts organizācijā.
- 3) Iegūto datu/informācijas (piemēram, par finanšu vadību) apraksts, analīze, secinājumi un ieteikumu izstrāde un/vai ieviešana.

Aptuvenais lappušu skaits ir minēts prakses nolikumā 1. tabulā “Finanšu vadības prakses īstenošana plāns”.

Studējošais un pasniedzējs prakses atskaites pārbaudei var pielietot šādu kontrolshēmu:

Uzdevums	Prakses atskaitē jāiekļauj	Piezīmes (ja nepieciešams)	Nav/vai neatbilst Daļēji atbilst Pilnība atbilst
Ievads	Mērķis Uzdevumi Prakses uzņēmums Īsi, ko uzņēmumā pētīja Izmantotās metodes (tabula)		
Īss organizācijas apraksts /raksturojums	Organizācijas apraksts Īsi vēsture Nākotnes mērķi		
Organizācijas struktūra, finanšu pārvaldības shēma	Organizācijas struktūra Finanšu pārvaldībā iesaistīto vadības līmeņu saraksts, finanšu direktora/ finansista pienākumu apraksts Secinājumi Ieteikumi pilnveidei		
Prakses uzdevumu veikšanai ir izvēlētas atbilstošas metodes	Dokumentu izpēte, analīze Intervija Novērojums Aptauja Sekundāro datu analīze		
Darbinieki, kuri īsteno finanšu pārvaldību, viņu atbildība, pienākumi.	Iegūto datu/informācijas apraksts: - darbinieki (kādi tieši), atbildība/pienākumi; - vai minētie darbinieki aptver visu finanšu pārvaldību izpildi; - finanšu pārvaldības prioritātes; - finanšu pārvaldības problēmas, to iespējamie risinājumi; - Jūsu pienākumi/ pienesums prakses uzņēmumam. Analīze Secinājumi Ieteikumi pilnveidei		
Ir izveidoti kritēriji, atbilstoši kuriem tiks veikta finanšu pārvaldības (finanšu vadības) analīze.	Ir definēti kritēriji. Izvērtējums		
Pilns finanšu pārvaldības apraksts un analīze.	Iegūto datu/informācijas apraksts Procesu shēma, tabula Analīze Secinājumi Ieteikumi pilnveidei		
Līdzekļu un to finansēšanas avotu apraksts un analīze. Ir vai nav posteņu izvērtējuma	Iegūto datu/informācijas apraksts Aktīvu un pasīvu tabulas: 1. Ilgtermiņa ieguldījumi; 2. Apgrozāmie līdzekļi; 3. Pašu kapitāls; 4. Saistības		

absolūtie un struktūras dinamiskie rādītāji. Līdzekļu pārvaldības metodika.	Analīze Secinājumi Ieteikumi pilnveidei		
Ieņēmumu un izdevumu apraksts un analīze. Ir vai nav posteņu izvērtējuma absolūtie un struktūras dinamiskie rādītāji.	Iegūto datu/informācijas apraksts Ieņēmumu un izdevumu posteņu tabulas		
Organizācijas finanšu rādītāju (koeficientu) apraksts un analīze. Ir vai nav izvērtējuma relatīviem rādītājiem un to dinamikai	Iegūto datu/informācijas apraksts Finanšu rādītāju tabulas: 1. Rentabilitātes rādītāji; 2. Likviditātes rādītāji; 3. Stabilitātes rādītāji; 4. Aprites rādītāji; 5. Tīrā apgrozāmā kapitāla rādītājs. Analīze Secinājumi Ieteikumi pilnveidei		
Finanšu pārvaldības SVID analīze	Finanšu pārvaldības SVID analīze. Secinājumi		
Secinājumi			
Priekšlikumi			
Noformēšanas prasību izpilde			
Ir ievērots sadarbības grafiks			